

SÈRIE 1

EXERCICI 1

Eros i Psique, d'Antonio Canova

[5 punts]

a) Fitxa o esquema de comentari.

[1 punt]

- Existència dels quatre blocs, encara que no estiguin explicitats com a tals: *Fitxa tècnica* (no cal desenvolupar-la, només detallar-la, i demostrar així que s'entén què és), *Context històric*, *Anàlisi formal i estilística* i *Interpretació conceptual*.

[0,50 punts]

- En funció del grau de detall i correcció (**valorar que l'articulació sigui lògica i no tan sols memorística**).

[0,50 punts]

b) Desenvolupa l'esquema anterior en l'obra *Eros i Psique*, d'Antonio Canova.

[4 punts]

Datació: 1787-1793.

- S'admet: finals del segle XVIII, darreres dècades del segle XVIII, últim quart del segle XVIII, darrer terç del segle XVIII.

[0,20 punts]

Context històric i cultural:

- Revolució Francesa (1789) i fi de l'Antic Règim en alguns països europeus.
- Primera revolució industrial i invenció de nous mitjans de locomoció.
- Creació de nous estats a Europa i Amèrica.
- La Il·lustració i els seus pensadors.
- Renúncia i crítica de les formes artístiques del barroc i el rococó.

Proves d'accés a la Universitat 2023, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

- Valoració de la cultura i l'art clàssic: Winckelmann (*Història de l'art de l'antiguitat*, 1763) i descobriment de les ciutats romanes de Pompeia i Herculà.
- El circuit cultural del *Grand tour*. Roma, centre de les arts.
- Desenvolupament de les acadèmies de belles arts. Un art normatiu.
- Dades biogràfiques i trajectòria vital de l'escultor.

[0,20 x 4 ítems correctes: 0,80 punts]

Lectura formal i anàlisi estilística

- Grup escultòric exempt o d'embalum rodó.
- Talla de marbre.
- Tècnica de l'acabat final del marbre de Canova.
- Manca de policromia. Interpretació errònia de l'escultura antiga.
- Composició tancada. Força centrípeta amb el bes com a nucli.
- Recerca de la bellesa ideal.
- Sensualitat i tendresa.
- Definició de línies pures.
- Moviment equilibrat.

Antecedents i influències:

- Escultura de l'antiguitat clàssica.
- Influència en l'academicisme escultòric amb representants catalans notables, com Damia Campeny o Antoni Solà.

[0,25 x 7 ítems correctes: 1,75 punts]

Estil:

- Neoclassicisme.

[0,25 punts]

Interpretació conceptual:

- Tema: mite d'Eros i Psique.
- Font literària: *L'ase d'or*, de Luci Apuleu.
- Recerca de l'ideal de bellesa.

[0,50 punts]

- Significat: el triomf de l'amor. Imatge paradigmàtica de l'amor.
- Funció: comanda per a decorar la sala de Lord Cawdor. En mans de Napoleó després de la revolució.

[0,50 punts]

EXERCICI 2

Casa Kaufmann, o Casa de la Cascada, de Frank Lloyd Wright

[5 punts]

a) Fitxa o esquema de comentari.

[1 punt]

- Existència dels quatre blocs, encara que no estiguin explicitats com a tals: *Fitxa tècnica* (no cal desenvolupar-la, només detallar-la, i demostrar així que s'entén què és), *Context històric*, *Anàlisi formal i estilística* i *Interpretació conceptual*.

[0,50 punts]

- En funció del grau de detall i correcció (**valorar que l'articulació sigui lògica i no tan sols memorística**).

[0,50 punts]

b) Desenvolupa l'esquema anterior en l'obra la Casa de la Cascada o la Casa Kaufmann, de Frank Lloyd Wright.

[4 punts]

Datació: 1938

- S'admet: primera meitat del segle XX, segon quart del segle XX, dècades centrals del segle XX.

[0,20 punts]

Context històric i cultural:

- Europa: les dues grans guerres (1914-1918 i 1939-1945). Sorgiment dels règims totalitaris: nazisme a Alemanya, feixisme a Itàlia, estalinisme a l'URSS. Guerra Civil Espanyola (1936-1939).
- Estats Units: la crisi del 1929. La presidència de Roosevelt (1933-1945) i l'impuls del New Deal.
- Exili d'arquitectes i artistes cap als EUA. Es desvetllen els moviments creatius d'Amèrica del Nord.
- Període conegut com les primeres avantguardes o les avantguardes històriques. La recerca de nous llenguatges. La provocació envers els grups benestants. La influència de la psicoanàlisi i la intervenció de l'atzar en la creació artística.

Proves d'accés a la Universitat 2023, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

- El funcionalisme i el rebuig dels llenguatges historicistes en l'arquitectura.
- L'emmirallament en el maquinisme i la convicció de la millora gràcies al progrés tècnic i industrial en la construcció.

[0,20 x 4 ítems correctes: 0,80 punts]

Lectura formal i anàlisi estilística:

- Planta lliure. Construcció sobre pilars de formigó.
- Materials emprats: pedra local, formigó armat, vidre i alumini.
- Distribució asimètrica dels volums en funció de la disponibilitat de l'espai i de la integració a la natura.
- Els plans horitzontals, acabats en terrasses, s'entrecreuen amb els plans verticals, de pedra local.
- Predomini de l'horitzontalitat per damunt de la verticalitat.
- La reducció en alçària de les terrasses evoca la cascada que hi ha just a sota.
- Edifici dividit en tres alçàries de superfície irregular.
- Pis inferior (pilars que deixen passar l'aigua de la cascada i que abasteixen la piscina); planta principal (vestíbul, sala d'estar amb xemeneia, cuina i terrassa); primera planta (dos dormitoris, banys, despatx, terrasses), i segona planta (estudi amb dormitori, bany i mirador).
- Obertura de grans finestrals: il·luminació natural i integració amb l'entorn.
- La forma ve determinada per la funció i l'adaptació paisatgística.
- Models: funcionalisme.
- Influències: Alvar Aalto, Santiago Calatrava.

[0,25 x 7 ítems correctes: 1,75 punts]

Estil:

- Funcionalisme, organicisme (arquitectura orgànica), moviment modern.

[0,25 punts]

Interpretació conceptual: funció, ús, significació

- Habitatge unifamiliar. Edgar Kaufmann, comitent i director d'uns grans magatzems a Pittsburgh. Cobrir les necessitats i les comoditats de residència de les classes benestants.
- Avui és una casa museu.

[0,50 punts]

- Edifici representatiu de la integració en la natura (aigua i roques).
- Combatre la possible fredor del primer funcionalisme.
- Model per a la construcció de segones residències fins avui amb el seu funcionalisme i la seva integració paisatgística.

[0,50 punts]

EXERCICI 3

Colosseu, de Roma

[5 punts]

a) Dateu l'obra i situeu-la en el context històric i cultural corresponent.

[1 punt]

Datació: 72-82 dC.

- S'admet: segle I dC / segona meitat del segle I dC.

[0,20 punts]

- Època de l'Alt Imperi: període de pau i prosperitat (*pax romana*).
- Fet construir per Vespasià. Després de la mort de Neró (any 68), Vespasià fundà la dinastia Flàvia, nascut a Itàlia i d'origen humil, fou governador d'Àfrica. Consolidà l'imperi i va emprendre un ampli programa de construccions a Roma.
- Aquest edifici va ser inaugurat per Titus l'any 80 i acabat per Domicià el 82.
- Culturalment: romanització, globalització cultural, dret romà...
- Grans literats llatins: Horaci, Ovidi, Virgili...

[0,20 x 4 ítems correctes màxima puntuació: 0,80 punts]

b) Digueu a quin estil pertany aquest edifici i esmenteu tres característiques de l'escultura d'aquest període.

[1 punt]

Estil: Roma imperial

[0,25 punts]

- Protagonisme del retrat.
- Diverses tipologies de retrat: bust, dempeus, eqüestre.
- Monuments commemoratius.
- Relleu històric. Narració visual.
- Influència grega i etrusca.
- Realisme i detallisme.

[3 ítems: 0,25 punts x 3]

c) Expliqueu cinc característiques tècniques, formals o estructurals del Colosseu.

[1 punt]

- Planta el·líptica.
- Espai interior: grades o càvea, per als espectadors. Arena: espai on es feien les celebracions. I subsol: sota l'arena, sèrie de dependències que servien per agilitzar l'espectacle (passadissos, escales, habitacions...).
- Espai exterior: quatre pisos damunt d'una espècie de podi. Tres pisos amb arc i columnes adossades d'ordre: toscà, jònic i corinti (superposició dels ordres columnaris). El quart pis és massís amb lesenes d'ordre corinti i finestres quadrades.
- Tenia uns pals de fusta que sostenien un tendal per protegir de la pluja i del sol els espectadors.
- Materials: marbre, tova, pedra, maó.
- Està construït amb galeries anulars i radials, voltes de canó i d'aresta, formant els pisos, comunicats tots per escales i rampes.

[0,20 punts x 5]

d) Exposeu quina era la funció originària de l'edifici, l'ús que se'n feia i què representava.

[1 punt]

- Celebració d'espectacles públics. En actiu fins a la caiguda de l'Imperi romà d'Occident (476).
- Espectacles diürns: lluita de gladiadors i de feres salvatges, batalles mitològiques i navals.
- Després del seu abandonament fou emprat com a pedrera durant molts segles.

[0,50 punts]

- Una cultura lúdica. Un edifici símbol de l'actuació benefactora del poder envers els pobres: *panem et circense*.
- Glorificar la família Flàvia.
- Recuperació d'un espai privat per a ús públic, després de dessecar el llac de la casa de Neró.

[0,50 punts]

e) Ordeneu cronològicament aquestes obres, de més antiga a més moderna.

[1 punt]

4	1	3	2
---	---	---	---

[0,25 x 4 punts]

EXERCICI 4

Majestat Batlló

[5 punts]

a) Dateu l'obra i situeu-la en el context històric i cultural corresponent.

[1 punt]

- Datació: mitjan segle XII [s'admet: dècades centrals del segle XII].

[0,20 punts]

- Feudalisme.
- Distribució jeràrquica de la societat.
- Societat teocèntrica.
- Economia agrària basada en la propietat de la terra.
- Món del monaquisme: Cluny i Cister.
- Rutes de peregrinació.

[0,20 x 4 ítems correctes màxima puntuació: 0,80 punts]

b) Digueu a quin estil pertany i esmenteu tres característiques de la pintura gòtica.

[1 punt]

- Romànic
- Generalització de la pintura sobre taula (a Itàlia hi roman el fresc).
- Inici de la pintura a l'oli als Països Baixos (Flandes).
- Pintura als còdexs (miniatura).
- Pintura als vitralls.
- Temàtica bíblica i importància de l'hagiografia.
- Gèneres profans: retrat.
- Predomini del dibuix sobre el color.

[0,25 punts]

Proves d'accés a la Universitat 2023, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

- Fons daurats en pa d'or.
- Recerca del naturalisme (proporcions, gestualitat, expressió facial).
- Successió d'estils: gòtic lineal, gòtic italianitzant, internacional o cortesà, flamenc.

[3 ítems: 0,25 punts x 3]

c) Analitzeu cinc característiques tècniques, formals o compositives d'aquesta obra.

[1 punt]

- Talla de fusta de xiprer.
- Policromia amb la tècnica del tremp.
- Escultura exempta treballada amb la tècnica de la talla.
- Unifacialitat.
- Frontalitat, hieratisme, simetria.
- Naturalisme del cap inclinat.
- Inexpressivitat facial i corporal.
- Rigidesa compositiva.
- Vestit amb túnica.
- Policromia amb tons vius i contrastats.
- Geometrització en el treball dels plecs de la túnica.
- Ulls oberts.

[0,20 punts x 5]

d) Expliqueu el tema, el significat i la funció de l'obra.

[1 punt]

Temàtica:

- Religiosa.
- Crist en majestat (iconografia).

[0,25 punts]

Significat

- És la imatge de Crist triomfant, que representa la victòria de Crist sobre la mort, davant del Crist sofrent representat nu i clavat a la creu.

[0,50 punts]

Funció:

- Funció litúrgica / devota

[0,25 punts]

e) Escriviu a les caselles de la dreta el terme al qual fa referència cada definició.

[1 punt]

Definició	Terme
Construcció de planta quadrada o octogonal que s'alça damunt el creuer d'una església perquè hi entri llum.	Cimbori
Marc en forma el·líptica que engloba una figura sagrada a la qual es vol donar un relleu especial.	Màndorla
Tècnica pictòrica en què, entre altres substàncies, s'utilitza el rovell d'ou com a aglutinant.	Tremp
Concepció artística partidària de no deixar cap espai sense treballar ni decorar.	Horror vacui

[0,25 x 4 punts]

EXERCICI 5

Mare de Déu de les Roques, de Leonardo da Vinci

[5 punts]

a) Dateu l'obra i situeu-la en el context històric i cultural corresponent.

[1 punt]

Datació: 1483-1486.

- S'admet: darrer quart del segle XV, darrer terç del segle XV, últimes dècades del segle XV, últims anys del segle XV (aplicar el terme *Quattrocento* és vàlid). Tot i això, la figura de Leonardo se sol explicar al segle XVI (dins el classicisme); per tant, també s'admet *Cinquecento*, primeres dècades del segle XVI.

[0,20 punts]

Context històric i cultural:

- Itàlia dividida en petits estats controlats per famílies o repúbliques.
- Humanisme i antropocentrisme a Itàlia.
- Substitució de Florència per Roma, com a capitalitat artística, a les acaballes del segle XV.
- Europa: construcció de les grans monarquies (Espanya, França...).
- La burgesia és una classe social ascendent i fomenta la pràctica artística.
- Descobriments geogràfics.
- Sorgiment de les confessions protestants.
- Fundació de les universitats i invenció de la impremta.
- Saqueig de Roma per les tropes de Carles V el 1527 (Saco di Roma).

[4 x 0,20 = 0,80 punts]

b) Digueu a quin estil pertany i esmenteu tres característiques de l'escultura del barroc.

[1 punt]

- Renaixement (*Quattrocento* – finals del *Quattrocento*).

[0,25 punts]

- *Bel composto*: integració de tots els llenguatges.
- Recerca d'efectes pictòrics.
- Combinació de materials diversos.
- Dinamisme i expressionisme.
- Formes i composicions obertes.
- Teatralitat i interpel·lació a l'espectador.
- Desenvolupament de tipologies escultòriques: retrat eqüestre alzinat, fonts.

[3 ítems: 0,25 punts x 3]

c) Analitzeu cinc característiques tècniques, formals o compositives d'aquesta pintura.

[1 punt]

- Pintura a l'oli sobre taula passada a tela.
- Desaparició del fons opac d'or i integració del paisatge.
- Perspectiva lineal.
- Perspectiva atmosfèrica.
- Successió de plans en la creació de la profunditat.
- Composició del grup piramidal.
- Composició unitària.
- Anhel d'experimentació tècnica i visual.
- Humanisme.
- Llum natural i efectes de clarobscur.

[0,20 punts x 5]

d) Expliqueu el tema representat, el significat i la funció de la pintura.

[1 punt]

Temàtica:

- Religiosa.
- Iconografia poc freqüent (provinença dels evangelis apòcrifs).
- En la fugida a Egipte, la Mare de Déu es troba amb sant Joan, cosí del nen Jesús, qui havia estat acompanyat i protegit per l'arcàngel Uriel.

[0,50 punts]

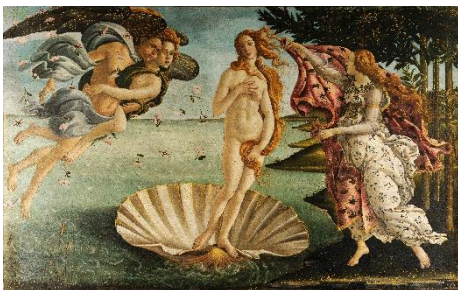
Significat i funció:

- El significat s'ha d'associar al misteri de l'Encarnació i la Passió, en el qual sant Joan té un paper com a precursor i profeta que anuncia el baptisme que tindrà sentit amb l'arribada del messies.
- L'obra fou encarregada per la Confraria de la Concepció de l'església de San Francesc el Gran de Milà, que va acabar no acceptant-la.
- Funció devota.

[0,50 punts]

e) Expliqueu quines diferències hi ha, en la representació del cos nu femení, entre les dues obres següents, de Botticelli i Goya.

[1 punt]

Proves d'accés a la Universitat 2023, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

- Poden computar-se comparacions de caràcter formal, estilístic, temàtic, de sociologia de l'art, de feminisme i de perspectiva de gènere. N'oferim una petita mostra:
 - Figura femenina en vertical / figura masculina en horitzontal.
 - Execució lineal vs. cromàtica.
 - Món ideal / context quotidià (mobles, llençols).
 - Timidesa en l'exhibició del cos nu (cobreix pits i pubis) / exhibició de la nuesa integral.
 - Mitologia / costumisme (amb relació a la *maja vestida*).
 - Idealisme / realisme.
 - Fredor intel·lectual / erotisme cortesà.

[A banda dels conceptes, cal tenir en compte l'argumentació: 0,25 x 4 ítems correctes]

SÈRIE 5

EXERCICI 1

El pensador, de Rodin

[5 punts]

c) Fitxa o esquema de comentari.

[1 punt]

- Existència dels quatre blocs, encara que no estiguin explicitats com a tals: *Fitxa tècnica* (no cal desenvolupar-la, només detallar-la, i demostrar així que s'entén què és), *Context històric*, *Anàlisi formal i estilística* i *Interpretació conceptual*.

[0,50 punts]

- En funció del grau de detall i correcció (**valorar que l'articulació sigui lògica i no tan sols memorística**).

[0,50 punts]

d) Desenvolupa l'esquema anterior en l'obra *El pensador, de Rodin*.

[4 punts]

Datació: 1880 (comanda) - 1900.

- S'admet: últimes dècades del s. XIX. Darrer quart del s. XIX. Darrer terç del s. XIX].

[0,20 punts]

Context històric i cultural:

- Nova construcció nacional a Europa: Unificació italiana (1861), reorganització de l'imperi alemany (1871).
- França: caiguda del Segon Imperi i adveniment de la Tercera República.
- Progrés de l'activitat industrial, concentració demogràfica a les ciutats, projecció de plans urbanístics, desenvolupament del ferrocarril.
- Instauració de la cultura del lleure entre la burgesia: excursions, passeigs, balls, hipòdroms, cabarets...
- Capitalitat artística de París.
- Els salons i els seus refusés: oficials i alternatius.
- Evolució del Realisme a l'Impressionisme.
- Exposicions universals.

Proves d'accés a la Universitat 2023, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

- Articulació del mercat de l'art: marxants i botigues.
- Impressionisme literari i musical.

[0,20 x 4 ítems correctes: 0,80 punts]

Lectura formal i anàlisi estilística

- Escultura exempta. Infinits punts de vista.
- Bronze amb la tècnica de la fosa.
- Un sola figura sedent.
- Home adult, nu i assegut en una roca.
- Extremitats exagerades.
- Expressivitat.
- Monumentalitat en la figura.
- Figura arraulida, tancada en sí mateixa.
- Coneixement profund anatòmic, tant de la musculatura com la de la vellesa.
- Descripció del gest: rostre recolzat sobre el puny dret
- La superfície del bronze és irregular, buscant els reflexes de la llum que en potencien els volums. Textura rugosa.
- Tensió implícita en el cos. Acció sense moviment.
- Antecedents: les formes *non finite* del darrer Miquel Àngel (esclaus, p.e.). També de l'obra de Donatello. Conseqüència, entre d'altres, de l'estada de l'escultor francès a Itàlia, 1875).
- El gest de la melancolia. Models de Dürer, Cranach...
- Conseqüents: escultors modernistes, p.e. a Catalunya (Blay, Arnau...).

[0,25 x 7 ítems correctes: 1,75 punts]

Estil:

- Impressionista / Simbolista.

[0,25 punts]

Interpretació conceptual:

- Tema: simbòlic / al·legòric / metafòric

[0,25 punts]

- Home pensant o reflexionant sobre la vida.
- Representa un poeta, i és possible la seva identificació amb Dante, autor de la *Divina comèdia*.
- Figura concebuda per a la Porta d'Infern, en contraposició de les portes del Paradís de Ghiberti, per al Museu d'Arts Decoratives de París.
- Projecte inacabat.
- Les escultures realitzades funcionen de manera independent amb múltiples rèpliques.
- Representa el món del jo i de la subjectivitat propi d'aquest període finisecular.

[0'25 x 3 = 0,75 punts]

EXERCICI 2

SOPA CAMPBELL, DE ANDY WARHOL

[5 punts]

e) Fitxa o esquema de comentari.

[1 punt]

- Existència dels quatre blocs, encara que no estiguin explicitats com a tals: *Fitxa tècnica* (no cal desenvolupar-la, només detallar-la, i demostrar així que s'entén què és), *Context històric*, *Anàlisi formal i estilística* i *Interpretació conceptual*.

[0,50 punts]

- En funció del grau de detall i correcció (**valorar que l'articulació sigui lògica i no tan sols memorística**).

[0,50 punts]

f) Desenvolupa l'esquema anterior en l'obra *Sopa Campbell's*, d'Andy Warhol. [4 punts]

Datació: 1965

- S'admet: Dècada dels 60 del segle XX [s'admet: tercer quart del segle XX, segon terç del segle XX, mitjans del segle XX].

[0,20 punts]

Context històric i cultural:

- Període posterior a la Segona Guerra Mundial: Guerra Freda; Construcció del Mur de Berlín; Guerra del Vietnam; Guerra dels Sis Dies entre Israel i Egipte; Invasió de la Badia de Cochinos a Cuba; Revolució cultural a la Xina; Maig francès; Primavera de Praga...
- Lluita pels drets civils als Estats Units. Primer feminisme.
- Trasllat del mercat artístic d'Europa (París, Berlín, Londres) a Nord-Amèrica (Nova York, principalment).
- Període de les Segones Avantguardes: Informalisme a Europa i Expressionisme Abstracte als Estats Units.
- Societats del benestar, del consum.
- Cultura Pop: Beatles, Dylan.

[0,20 x 4 ítems correctes: 0,80 punts]

Lectura formal i anàlisi estilística:

- Fidelitat fictícia a l'original: una marca de sopa americana que es troba en tots els supermercats.
- Predomini del dibuix, amb una línia negra que delimita la imatge.
- Representació frontal amb una perspectiva forçada que permet visualitzar la part superior de l'envàs.
- Colors plans.
- Concepte de seriació en la creació artística.
- Canvi de colors en funció de la sèrie.
- En aquesta obra es troben tots els gustos existents en la marca.
- Reacció figurativa enfront de l'expressionisme abstracte anterior americà.
- Tècnica: acrílic i serigrafia sobre tela.

Antecedents:

- Moviment del dadisme, per la descontextualització de l'objecte i la imatge

[0,25 x 7 ítems correctes: 1,75 punts]

Estil: Pop-Art

- Epicentres a Londres i Nova York entre els anys 50 i 70 del s. XX.

[0,25 punts]

Interpretació conceptual:

Tema:

- Es tracta d'una llauna de sopa Campbell, producte habitual en els supermercats nord-americans des del 1962.
- Objecte de consum aliè als pressupòsits estètics i conceptuals que tradicionalment estaven en la base de les obres d'art.
- Influència de la cultura dita popular: revistes, anuncis, còmics

[0,50 punts]

Significació

- Es pretén convertir la representació d'un objecte d'ús quotidià en una icona de l'art del segle XX.
- Des dels pressupòsits del moviment underground es fa un joc irònic sobre la societat de consum, especialment l'americana.
- Superació dels temes dramàtics de la postguerra.
- Es trenca la tradició: acabar amb el concepte d'obra única fruit del geni creador mitjançant la seriació
- Dessacralització i banalització de l'obra d'art

Altres representants del pop art:

- Estats Units: Roy Lichtenstein, Tom Wesselmann, Claes Oldenburg.
- Anglaterra: Richard Hamilton, David Hamilton.
- Espanya: Equipo crònica.

[0,50 punts]

EXERCICI 3

ARA PACIS AUGUSTAE (Roma)

[5 punts]

a) Dateu l'obra i situeu-la en el context històric i cultural corresponent.

[1 punt]

Datació:.

- Entre el 13 i el 9 aC [s'admet finals del segle I aC].

[0,20 punts]

- Roma imperial. Assassinat de Juli Cèsar, guerres civils i establiment d'Octavi August com a emperador
- Divisió del territori imperial en províncies, afebliment del poder del senat i enfortiment de l'aparell burocràtic.
- Societat esclavista, militaritzada, patriarcal, urbana, comercial. Desenvolupament de les vies de comunicació terrestres, fluvials i marítimes.
- Procés de romanització amb l'aculturació de les societats indígenes.
- Eclecticisme a nivell artístic.
- Funció propagandística de l'art.
- Període daurat de la literatura llatina: Virgili, Ovidi, Plaute, Polibi.
- Tractat d'arquitectura de Vitruvi.

[0,20 x 4 ítems correctes màxima puntuació: 0,80 punts]

b) Digueu a quin estil pertany i esmenteu tres característiques estructurals, formals o conceptuals de l'arquitectura de la Grècia antiga.

[1 punt]

Estil: Roma imperial

[0,25 punts]

- Arquitectura a escala humana.
- Arquitectura arquivada amb l'ús de columnes.
- Coberta planes i aiguavessos.
- Ús de tres ordres columnaris: dòric, jònic i corinti.
- Principals tipologies arquitectòniques: temple, teatre, estadis, palestres...

[3 ítems: 0,25 punts x 3]

g) Expliqueu cinc característiques tècniques, formals o estructurals conjunt artístic.

[1 punt]

- Ús del marbre.
- Planta quadrangular amb coberta plana, constituïda per un arquivau, fris llis i cornisa.
- Dues entrades, la principal amb una escalinata.
- La subdivisió vertical del relleu per mitjà d'un ordre pilastres amb capitells d'acant i el fust ricament ornamentat. Horitzontalment els divideix una sanefa geomètrica (greca).
- Els relleus superiors són de caràcter narratiu.
- Els inferiors amb motius ornamentals: bells i elaborats roleus, garlandes, flors, bucranis...
- Cert isomorfisme en algunes de les figures representades quant a postures i indumentària.
- Existència de dos nivells de talla: alt relleu i baix relleu.

- Realisme i detallisme.[0, 20 punts x 5]

h) Exposeu quina era la funció originària de l'edifici, l'ús que se'n feia i què representava.

[1 punt]

- En els relleus frontals es representen personatges mitològics que es vinculen llegendàriament a la figura d'August, a qui es dedica l'obra: Mart (déu de la guerra), la Lloba capitolina amb Ròmul i Rem (fundadors de Roma), Enees (heroi de Troia arribat a la península itàlica); deessa Tellus / Venus / Pax envoltada de divinitat fluvials.
- Als laterals: la processió feta a Roma per a commemorar la *Pax Romana* amb la identificació prototípica de diversos personatges.

[0,50 punts]

- Obra construïda per decisió del Senat, en acció de gràcies pel retorn victoriós de l'emperador August de les campanyes a Hispània i la Gàl·lica.

[0,25 punts]

- Funcions: commemorativa de les victòries militars; propagandística del poder i la família imperials i religiosa on cada any es sacrificava un moltó i dos bous

[0,25 punts]

e) Denomineu i definiu els dos tipus d'escultura reproduïts a continuació.

[1 punt]

- Mètopa.
 - Definició: Espai normalment quadrangular situat entre dos tríglifs en el fris d'un entaulament dòric. Sovint era decorat amb relleus.

- Cariàtide
 - Definició: Figura femenina que sosté un arquitrau a mode de columna. Damunt del seu cap hi ha un element que fa de capitell. El nom deriva de Cària (zona del sud de l'Àsia menor, actual Turquia).

[0,25 x 4 punts: identificació x 2 i descripció x 2]

EXERCICI 4

ESGLÉSIA DE SANT VICENÇ DE CARDONA

[5 punts]

a) Dateu l'obra i situeu-la en el context històric i cultural corresponent.

[1 punt]

- Datació: 1019 - 1040 [s'admet: primera meitat del segle XI; segon quart del segle XI; primer terç del segle XI]

[0,20 punts]

- Teocentrisme.
- Societat estamental basada en el vassallatge i la servitud.
- Sistema econòmic del feudalisme.
- Període dels comtats catalans estructurats a l'entorn del casal de Barcelona.
- Expansió dels ordres monàstics: benedictins...
- Influència cultural i artística a través de les vies de peregrinació (a través del culte a les relíquies).
- Època històrica a Catalunya de l'abat Oliba.
- Escripura en llatí, però comencen a aparèixer els primers documents literaris en llengües romàniques (català).

[0,20 x 4 ítems correctes màxima puntuació: 0,80 punts]

b) Digueu a quin estil pertany aquesta obra i esmenteu tres obres figuratives del mateix estil.

[1 punt]

- romànic / romànic llombard / primer romànic (Puig i Cadafalch).

[0,25 punts]

- La llista podria ser infinita, però en consignem algunes:
 - Brodat de la creació, Majestat Batlló, frontal de Sorigarola, frontal dels arcàngels...

[3 ítems: 0,25 punts x 3]

c) Expliqueu cinc característiques formals, tècniques o estructurals d'aquesta obra.

[1 punt]

- Es tracta d'una construcció sòbria, massissa... a l'interior d'una fortalesa.
- És de planta basilical dividida en tres naus, molt més alta la central.
- És precedida per un nàrtex o pòrtic.
- El transsepte gairebé no sobresurt en planta.
- El presbiteri està compost per tres absis, el central força més llarg.
- A sota el presbiteri hi ha una cripta, semisoterrada, on es custodiaven les relíquies
- Els arcs formers i faixons són tots d'arc de mig punt.
- Cada tram de la nau central es resol a les naus laterals amb tres voltes d'aresta.
- La nau central es cobreix amb una volta de canó continuada, reforçada pels arcs faixons que es perllonguen fins a terra adossats als pilars.
- Exterior de l'església és decorat amb lesenes o faixes llombardes.
- Obertures de finestres a l'absis i a la part superior dels murs de la nau.

[0,20 punts x 5]

d) Expliqueu quina era la funció originària de l'edifici i quin n'és l'ús actual.

[1 punt]

- Era l'església del castell de Cardona, per tant acomplia funcions litúrgiques i devotes. Estava dins el recinte murat del castell, que protegia la riquesa de les mines de sal
- Després d'haver estat parròquia va acollir una canònica augustiana, que es va mantenir fins a la supressió de les mateixes en època de Felip II.

[0,50 punts]

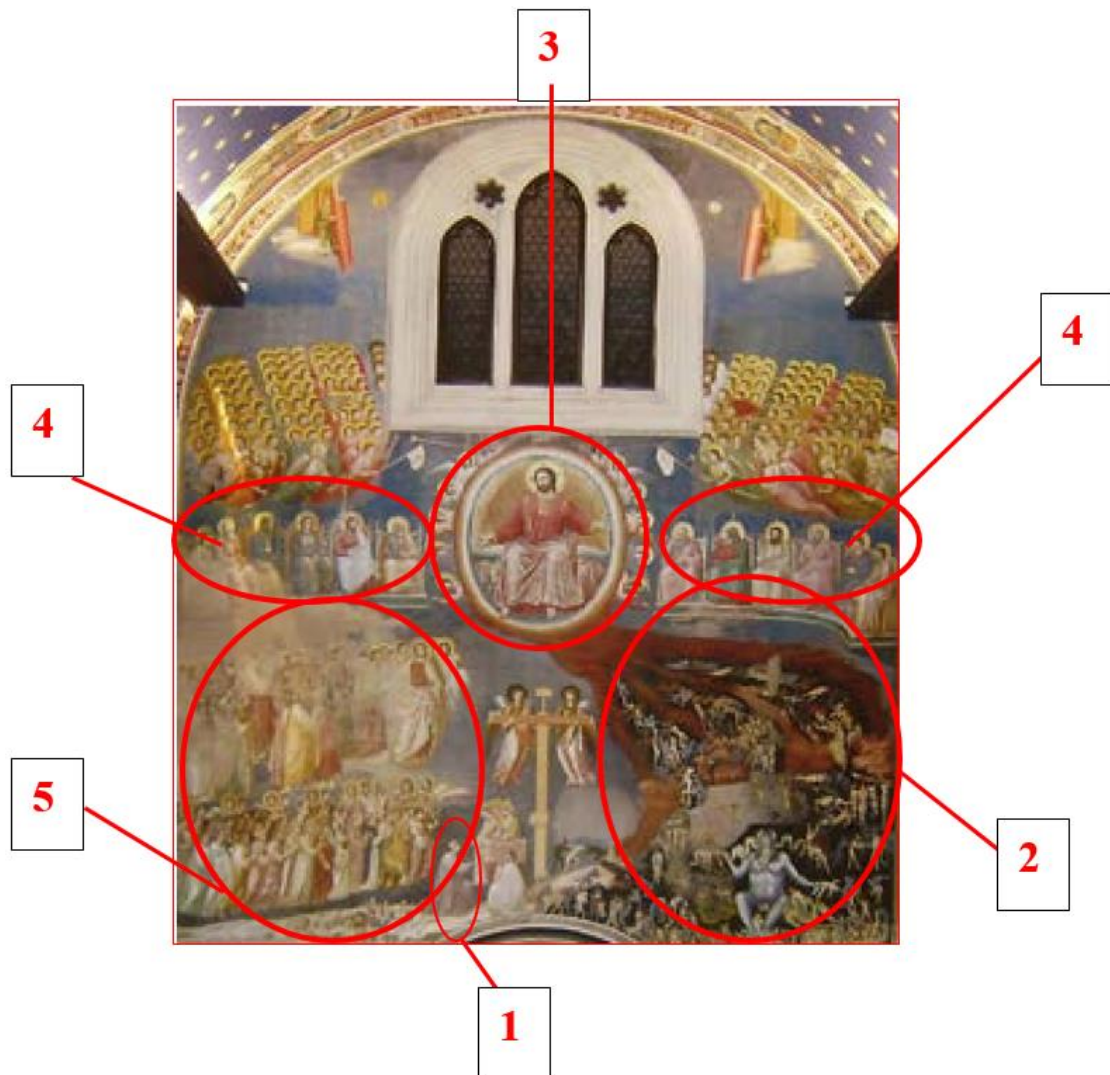
- Va viure episodis significatius durant la Guerra de Successió, darrer bastió anti-borbònic.
- Convertida en caserna militar, avui està força restaurada i és una visita turística.
- Ha estat seu de múltiples rodatges cinematogràfics.

[0,50 punts]

e) Senyaleu en la imatge, mitjançant fletxes o números, els motius iconogràfics de la llista següent:.

[1 punt]

[0,25 x 4 punts]

EXERCICI 5

Al·legoria de la pintura, de Johannes Vermeer

[5 punts]

a) Dateu l'obra i situeu-la en el context històric i cultural corresponent.

[1 punt]

Datació: 1666-1668 [s'admet: segona meitat del s. XVII; tercer quart del s. XVII; darrer terç del s. XVII; dècades centrals del segle].

[0,20 punts]

Context històric i cultural:

- Apogeu de les monarquies absolutes a Europa.
- La guerra dels 30 anys, fallida de la Corona hispànica (independència de la Catalunya nord, de Portugal i de les províncies unides del nord del països baixos...), enfortiment de la monarquia francesa i anglesa...
- Assentament europeu dels països catòlics i protestants.
- La *Roma triumphans*: la construcció de la capital del catolicisme.
- Segle d'or de la literatura en molts països europeus.
- Independència cultural del països baixos protestants del nord a la segona meitat del segle XVII respecte el paradigma italià.
- Apogeu comercial d'Amsterdam...

[4 x 0,20 = 0,80 punts]

b) Digueu a quin estil pertany aquesta pintura i esmenteu tres característiques de l'arquitectura del Renaixement.

[1 punt]

- Art barroc. Pintura barroca

[0,25 punts]

- Escala humana. Home com a microcosmos referencial.
- Recuperació del llenguatge arquitectònic de l'antiguitat: columnes, entaulaments i motius ornamentals
- Preferència per les plantes centralitzades per la seva associació simbòlica amb la divinitat.
- Proliferació de la coberta amb cúpula.
- Noves tipologies: *palazzo* i vil·la.

[3 ítems: 0,25 punts x 3]

c) Analitzeu les característiques tècniques, formals i compositives d'aquesta pintura.

[1 punt]

- Escena d'interior.
- Utilització de la perspectiva lineal
- Dos personatges: un d'espatlles amb estris de pintura i l'altre femení dempeus, i model.
- Realisme en la indumentària i l'interiorisme.
- Les constants de la pintura holandesa d'interiors: cortina, mapa, paviment...
- Utilització d'un focus de llum de manera intencional, des de la part superior esquerra i de trajectòria diagonal. S'intueix existència d'una finestra oberta.
- Gamma cromàtica particular del pintor amb la combinació de colors de difícil harmonia grocs i blaus....
- Escena d'intimitat. Efecte de voyeurisme.
- Pintura a oli.

[0,20 punts x 5]

d) Expliqueu el tema i les lectures simbòliques d'aquesta obra.

[1 punt]

- Tema al·legòric o simbòlic. Un fals realisme. Existència d'una intenció. Una escena preparada.

[0,25 punts]

- Model: la musa de la història Clio (Ripa: llibre, trompeta i corona llorer).
- Mapa: gravat amb les 17 províncies dels països baixos abans de la independència de les nòrdiques de la Corona hispànica (Vischer).
- Màscara (teatre o imitatio) i traces arquitectòniques damunt la taula.

[0,50 punts]

- Interpretacions diverses:

- La defensa de la intel·lectualitat de la pintura per mitjà d'una escena de costums, tal i com Velázquez fa amb un retrat col·lectiu a les Menines.
- Nostàlgia del domini espanyol després del Tractat de Münster (1648).

[0,25 punts]

e) Ordeneu cronològicament, de més antiga (1) a més recent (3), les tres obres.

[1 punt]

- Donatello (David i Goliat), Botticelli (Naixement de Venus) i Giambologna (Rapte de les sabines). Puntuar només si les tres son correctes

[0,50 punts]

Dos aspectes en comú:

- Renaixement.
- Procedència florentina.
- Nuesa
- Bellesa idealitzada
- Influència de l'estatuària antiga

[0'25 x 2 = 0,50]